

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/56/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619010107
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petr Kaňa
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4619010107.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Štefana Hrvolu, v trestnej veci proti obžalovanému O. S., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c/, d/, odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j/ Trestného zákona a iné, o odvolaniach obžalovaného a prokurátorky Okresnej prokuratúry Topoľčany proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 17.04.2019, č.k. 2T/23/2019-422, na verejnom zasadnutí konanom dňa 2. júla 2019, takto

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 321 odsek 1 písmeno d/, odsek 2 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku obžalovanému

O. S., narodenému XX.XX.XXXX v O., trvale bytom T. O., vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Nitre od 22.10.2018

u k l a d á

podľa § 172 odsek 2 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno l/ Trestného zákona a priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona s poukazom na § 38 odsek 5 Trestného zákona pri aplikácii § 41 odsek 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona obžalovaného na výkon tohto trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 odsek 1, 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 60 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona trest prepadnutia veci - 1ks mobilný telefón zn. Nokia 6600s čiernej farby, IMEI: XXXXXX/XX/XXXXXX/X so SIM kartou č. Tesco Mobile.

II.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného O. S., narodeného XX.XX.XXXX

z a m i e t a ,

pretože zistil, že nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Topoľčany (ďalej „súd I. stupňa“) uznal obžalovaného za vinného pre

- v bode 1/ obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c/, d/, odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j/ Trestného zákona a
- v bode 2/ prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno d/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1/ najmenej od začiatku roku 2018 do 22.10.2018 si za účelom získania finančného zisku, ako aj pre vlastnú potrebu neoprávnene zadovážoval od rôznych osôb z mesta U. a následne pri sebe alebo na miestach kde sa zdržiaval v meste O. a ich okolí prechovával drogu zvanú heroín, ktorú následne predával spravidla za sumu od 10,- Eur do 20,- Eur za dávku drogy, alebo ju poskytoval bezodplatne alebo za protislužbu, a to konzumentom tejto drogy O. Z., T. P., K. J., L. L. a J. W., ako aj ďalším, doposiaľ bližšie nestotožneným osobám, pričom dňa 22.10.2018 v osobnom motorovom vozidle P., EČ: O., bielej farby prechovával tri plastové vrecká s obsahom hnedého prášku o celkovej hmotnosti 1117 mg, pričom podľa znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Bratislava zo dňa 10.01.2019, sp. zn. PPZ-KEU-BA-EXP-2018/13245 sa jednalo o drogu zvanú heroín (diacetylmorfín) s účinnou látkou heroín vo vrecku označenom č. 1A 4,1% hmotnostných, vo vrecku č. 2A 4,4% hmotnostných a vo vrecku označenom č. 4A 4,9 % hmotnostných, čo zodpovedalo spolu najmenej piatim bežne jednotlivým dávkam drogy, pričom heroín (diacetylmorfín) je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok a na zaobchádzanie s ním je potrebné povolenie Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré obvinený nemal a

uvedený skutok spáchal potom, ako bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/51/2010 zo dňa 07.04.2010 a právoplatným dňa 07.04.2010 uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Trestného zákona, ktorý bol následne zrušený rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T 195/2012 zo dňa 26.03.2013 a právoplatným dňa 26.03.2013, čo do výroku o treste ako aj ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad,

2/ bez vodičského oprávnenia dňa 22.10.2018 v čase o 18:45 hod. viedol po ceste 1/64 v úseku cesty I. - S. osobné motorové vozidlo zn. P. K., EČ: O., kde 50 metrov za železničným priecestím smerom na obec S., bol počas jazdy zastavený políciou, pričom bolo zistené, že vozidlo viedol aj napriek tomu, že mal takúto činnosť zakázanú, a to Trestným rozkazom Okresného súdu v Bratislave III, sp.zn. 6T/77/2018 zo dňa 03.07.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 01.08.2018.

Za to súd I. stupňa obžalovanému uložil podľa § 172 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 41 odsek 1, 2 Trestného zákona, za zistených poľahčujúcich okolností podľa § 36 písmeno l/, n/ Trestného zákona, zistenej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, 3, 7 Trestného zákona úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Podľa § 48 odsek 4 Trestného zákona obžalovaného na výkon tohto trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 odsek 1, § 78 odsek 1 Trestného zákona mu uložil ochranný dohľad v trvaní 2 rokov.

Podľa § 61 odsek 1, 2 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 3 rokov a 6 mesiacov.

Podľa § 60 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona mu napokon uložil aj trest prepadnutia veci - 1ks mobilný telefón zn. Nokia 6600s čiernej farby, IMEI: XXXXXX/XX/XXXXXX/X so SIM kartou č. Tesco Mobile, konštatujúc podľa § 60 odsek 6 Trestného zákona (pozn. : správne má byť „odsek 5“), že vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný a prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej „prokurátor“), obaja odvolatelia napádajúc rozsudok vo výroku o treste, v prípade prokurátora v neprospech obžalovaného.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania predložených prostredníctvom obhajcu a následne i vo vlastnom písomnom podaní (ktoré obsahom plne korešponduje s dôvodmi predkladanými obhajcom) namietal v rámci výroku treste len výmeru trestu odňatia slobody uloženú mu napadnutým rozsudkom, vyslovujúc názor, že v jeho prípade bolo možné aplikovať mimoriadne zmierňovacie ustanovenie § 39 odsek 1, 3 písmeno c/ Trestného zákona, domáhajúc sa uloženia trestu odňatia slobody pri uvedenom postupe vo výmere 5 rokov odňatia slobody, eventuálne aspoň vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov odňatia slobody (čo zodpovedá trestu, ktorý by mu mohol byť ponúknutý v rámci konania o dohode o vine a treste). V tejto súvislosti poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorého aj pri vyhlásení o uznaní viny obžalovaného možno postupovať analogicky pri ukladaní trestu ako v konaní o dohode o vine a treste.

Zdôraznil existenciu a prevahu poľahčujúcich okolností, priznaných mu súdom I. stupňa, okolnosti prípadu i jeho osobné a rodinné pomery. K žalovaným skutkom sa od samého začiatku trestného stíhania doznal a tieto naozaj úprimne ľutuje. Na polícii podrobne uviedol okolnosti nielen jeho trestnej činnosti ale aj jeho poznatky o osobách, ktoré sa zaoberajú drogovou trestnou činnosťou a tiež o osobách ktoré mu drogu predali, pričom sa jedná o skutočných dílerov a nie dílerov konzumentov, ako to je v jeho prípade. Jedna z týchto osôb s prezývkou „grófa“ sa už nachádza vo väzbe. Rovnako uviedol mená osôb, ktoré mali drogu od neho a ktoré boli neskôr vypočuté ako svedkovia proti jeho osobe. Do drog „spadol“ v roku 2018, kedy mu osoba, ktorú viezol do U. miesto peňazí poskytla heroín, ktorý užíval. Od tej doby si chodil kupovať heroín do U.. Heroín, ktorý takto získal, nepredával za účelom nejakého zisku, ale bolo to z dôvodu, aby mal dávku pre seba, keďže bol závislý od užívania drog (díler - konzument). Peniaze na heroín sa poskladali viacerí. V každom prípade nikoho nenavádzal na užívanie drog, a osoby ktorým drogu poskytol, boli už užívateľmi drog a aktívne ho vyhľadávali, tiež niektorí z nich chodili s ním na nákupy. Nemal z tejto činnosti žiadny majetkový prospech, robil to len preto, aby mal na dávku pre seba. Uvedené osoby nekupovali len od neho ale aj od „Želisku“ alebo v U. od „grófy“ alebo „Šenky.“ V čase kedy sa dopúšťal protiprávneho konania bolo jeho konanie ovplyvnené požívaním drog, keďže bol od týchto závislý.

Ustanovenie § 172 odsek 2 Trestného zákona nerozlišuje medzi dílerom, ktorý predáva drogy za účelom zisku tak, že na nich bohatne a konzumentom, ktorý drogu ďalej distribuuje len pre to, aby získal dávku drogy pre seba (díler - konzument). Keďže pre naplnenie § 172 odsek 2 Trestného zákona postačuje naplnenie formálnej stránky, treba konkrétne okolnosti každého prípadu zvážiť a diferencovať v rámci ukladania trestu a jeho výšky a pri úvahách o možnej aplikácii § 39 odsek 1 Trestného zákona. Ním uvádzané okolnosti v súhrne odôvodňujú použitie § 39 odsek 1 Trestného zákona.

V ďalšom zdôraznil svoju spoluprácu s Policajným zborom, keď poskytol informácie ohľadom ľudí vo P., tiež navrhoval, aby mohol vypovedať ako utajený svedok na dílerku, ktorá ovládala a zásobovala celú U.. Tiež boli za ním vyšetrovatelia z NAKA, kde vypovedal ohľadom okolností korupcie i drog a bol ochotný vypovedať aj voči osobe, ktorú volajú Šenka, ktorá pôsobí v U.. Tiež vypovedal pred príslušníkmi OR PZ Topoľčany ohľadom drogovej trestnej činnosti v O.. Poukazuje tiež na kladné hodnotenie jeho osoby či už z miesta bydliska, ako i z Ústavu na výkon väzby v Nitre.

Po návrate z výkonu trestu sa zamestná. Bude žiť s družkou a starať sa s ňou spoločne o jej deti a bude žiť normálnym životom. V žiadnom prípade sa nechce a ani sa nevráti k užívaniu drog. Tiež sa chce podrobiť liečbe. Svoje konanie úprimne ľutuje.

Je názoru, že i z hľadiska jeho budúcej resocializácie po návrate z výkonu trestu bude vhodnejším trestom trest na samej spodnej hranici trestnej sadzby upravenej s použitím § 39 odsek 1, 3 písmeno c/ Trestného zákona, keďže dlhodobý trest odňatia slobody by sťažil jeho budúcu resocializáciu a zaradenie do normálneho života po návrate z výkonu trestu. Takýto trest by bol tiež neprimeraným trestom pre jeho družku B. X., ako i jej maloleté deti vo veku 15, 13 a 9 rokov, s ktorými má vzájomne veľmi dobrý vzťah, o čom svedčí i to, že pred jeho zadržaním sa plánovali zobrať po tom, čo by išiel dobrovoľne na liečenie.

Takto uložený trest so zaradením ho ústavu so stredným stupňom stráženia a ochranným dohľadom vo výmere 2 rokov by nepochybne prispel k naplneniu účelu trestu.

Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písmeno e/ Trestného poriadku napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sám pri použití § 39 odsek 1, 3 písmeno c/ Trestného zákona mu uložil už vyššie ním navrhovaný trest.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania proti výroku o treste v neprospech obžalovaného namietal výmeru obžalovanému uloženého trestu odňatia slobody s názorom, že nebolo na mieste pri ukladaní trestu aplikovať § 38 odsek 7 Trestného zákona, v zmysle ktorého ustanovenia podľa odsekov 4 až 6

sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest podľa § 41 odsek 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatel'a neprimerane prísne.

Je toho názoru, že v prípade obžalovaného nebola splnená podmienka neprimeranej prísnosti pri ukladaní úhrnného trestu. Zdôraznil, že obžalovaný bol uznaný vinným zo spáchania dvoch trestných činov - obzvlášť závažného zločinu a prečinu. Uvedeného zločinu sa dopustil po tom, čo bol právoplatne odsúdený pre spáchanie zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1, 2 písmeno c/, d/ Trestného zákona.

Z uvedených dôvodov mal súd pri ukladaní trestu použiť ustanovenie § 41 odsek 2 Trestného zákona, teda ak ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, mal zvýšiť hornú hranicu trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu.

Zároveň mal použiť aj ustanovenie § 38 odsek 5 Trestného zákona, teda pri opätovnom spáchaní zločinu zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu.

Keďže zákonná trestná sadzba pre súdený obzvlášť závažný zločin je 10 až 15 rokov odňatia slobody, mal súd I. stupňa ukladať trest v rámci trestnej sadzby od 12 rokov a 6 mesiacov do 17 rokov a 9 mesiacov.

Ustanovenie § 38 odsek 5 Trestného zákona súd nepoužije len v prípade, ak by takto uložený trest bol pre páchatel'a neprimerane prísny. S poukazom na osobu páchatel'a, okolnosti prípadu, závažnosť jeho konania, ako aj to, že obžalovaný bol doposiaľ už 5 - krát súdne trestaný a to pre majetkovú, ako aj násilnú trestnú činnosť, a hoci mu v súčasnosti plynie dvojročná skúšobná doba jeho predchádzajúceho odsúdenia až do 01.08.2020, obžalovaný sa nepoučil a ani táto skutočnosť mu nebránila v páchaní ďalšej obzvlášť závažnej trestnej činnosti.

Taktiež sa nestotožňuje s výrokom o zaradení obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. V zmysle ustanovenia § 48 odsek 3 Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia zaradí súd páchatel'a obzvlášť závažného zločinu, teda táto zákonná podmienka bola v danom prípade naplnená.

Podľa § 48 odsek 4 Trestného zákona súd môže zaradiť páchatel'a aj do ústavu na výkon trestu iného stupňa stráženia, než do ktorého má byť zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatel'a za to, že v ústave na výkon trestu iného stupňa stráženia bude jeho náprava lepšie zaručená.

Súd I. stupňa v tejto súvislosti poukázal na mieru narušenia obžalovaného a závažnosť trestného činu a tak mal za to, že v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia bude náprava lepšie zaručená. S týmto názorom sa nestotožňuje a práve s poukazom na závažnosť trestného činu a okolnosti celého prípadu v danom prípade nebol dôvod na použitie § 48 odsek 4 Trestného zákona a bolo na mieste zaradiť ho na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, d/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sám obžalovanému podľa § 172 odsek 2, § 41 odsek 1, 2 Trestného zákona, za zistených poľahčujúcich a priťažujúcich okolností tak ako ich zistil súd I. stupňa, postupom podľa § 38 odsek 2, 5 Trestného zákona, uložil úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov so zaradením ho na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Vo výrokoch o ochrannom dohľade, treste zákazu činnosti a treste prepadnutia veci navrhol rozhodnúť identicky ako tak učinil súd I. stupňa.

Na verejnom zasadnutí konanom o vyššie označených odvolaniach obžalovaný (aj prostredníctvom obhajcu) a prokurátorka Krajskej prokuratúry Nitra zotrvali na podaných odvolaniach aj písomne predloženej odvolacej argumentácii, hodnotiac vzájomne odvolania podané protistranou ako nedôvodné.

Prokurátorka korigovala písomné odvolanie z pohľadu konečného návrhu len v časti zrušujúcich dôvodov podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, e/, odsek 2 Trestného poriadku, bez obsahovej zmeny konečného návrhu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenými osobami - obžalovaným a prokurátorom - nezistiac dôvody na postup v zmysle § 316 odsek 1, 3 Trestného poriadku, preskúmal podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, proti ktorému odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom neopomenul skúmať aj to, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku, pričom dospel k záveru o dôvodnosti odvolania prokurátora, súčasne zistiť, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Súd I. stupňa pri ukladaní trestu obžalovanému pochybil pri určení zákonnej trestnej sadzby odňatia slobody (keď iný druh trestu ako trest samostatný neprichádzal do úvahy - § 34 odsek 6 Trestného zákona), keď nesprávne obžalovanému priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno n/ Trestného zákona a ďalej pokiaľ neaplikoval § 38 odsek 5 Trestného zákona.

Obžalovaný sa v posudzovanej trestnej veci priznal k spáchaniu žalovanej trestnej činnosti, uvedené deklaroval aj v rámci inštitútu uznania viny (§ 257 Trestného poriadku), nad rámec priznania a oľutovania súdnej trestnej činnosti (ktoré možno hodnotiť ako úprimné) však z vykonaného dokazovania nevyplývala akákoľvek aktivita obžalovaného pri napomáhaní v objasňovaní trestnej činnosti, či už súdnej alebo inej, jeho vlastnej alebo iných osôb.

Hoci uvedenú aktivitu obžalovaný v konaní (i v odvolaní) opakovane deklaroval, na mieste je uviesť, že v posudzovanej trestnej veci, ako to vyplýva už z úkonov prípravného konania, bol usvedčený z inkriminovaných skutkov dostatočným množstvom dôkazov, či už svedeckých výpovedí osôb, ktorým predával alebo inak sprístupňoval psychoaktívnu látku, na manipuláciu s ktorou nemal zákonom stanovené povolenie, alebo zaistením samotnej tejto látky a jej kriminalistickým trestnoprávne relevantným stotožnením.

Pokiaľ ide o ním deklarovanú spoluprácu s Policajným zborom, zo správy Okresného riaditeľstva Policajného zboru Topoľčany z 20.12.2018 vyplýva, že obžalovaný ponúkol spoluprácu pri odhaľovaní drogovej trestnej činnosti, pričom zo súčasne predloženého záznamu o podaní informácií vyplývajú informácie uvedené obžalovaným, že „... v obci P. nad P. za mestom U. sa predáva perviti na mieste zvanom Otoč ako aj za miestnymi potravinami CBA ... nepozná osoby, ktoré tam predávajú pervitín ... ide o mužov vo veku cca dvaja asi 30 rokov a jeden pod tridsať rokov. Tieto osoby jazdia na krátkom R. modrej farby a P. K. zelenej farby ... tieto osoby nepozná a ani nevie ako sa volajú.“

V takomto rozsahu a kvalite ide o informácie značne neurčité, bez uvedenia konkrétnych poznatkov (napr. o osobách, predávajúcich, resp. i odberateľov, spôsobe predaja a pod.), ide už z ich povahy o informácie vysokej miery všeobecnosti, ktoré dokonca ani policajný orgán, len odstupujúci uvedený záznam na požiadanie súdu I. stupňa, sám nehodnotí ako relevantné pri odhaľovaní trestnej činnosti. Ostatné tvrdenia obžalovaného o spolupráci nepresahujú rámec jeho ničím nepreukázaných tvrdení.

Samotné priznanie bez ďalšieho nezakladá poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno n/ Trestného zákona (viď stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov pod č. 44/2017).

Súd I. stupňa preto obžalovanému nesprávne priznal uvedenú poľahčujúcu okolnosť, v dôsledku čoho mal vychádzať pri (možnej) úprave trestnej sadzby z vyrovnaného pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ktoré inak správne zistil v zmysle § 36 písmeno l/ a § 37 písmeno m/ Trestného zákona (túto priťažujúcu okolnosť odôvodňujú jeho iné odsúdenia, než ktoré je aj skutkovo ustálené pre rešpektovaní zásady ne bis in idem - § 38 odsek 1 Trestného zákona).

Súd I. stupňa odsudzoval obžalovaného za obzvlášť závažný zločin, hoci tento už bol v minulosti právoplatne odsúdený za zločin odsudzujúcim rozhodnutím i skutkovo ustáleným v napadnutom rozsudku, čo odôvodňuje aplikáciu § 38 odsek 5 Trestného zákona, podľa ktorého pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu.

Pokiaľ súd I. stupňa zdôvodnil neaplikovanie § 38 odsek 5 Trestného zákona poukazom na § 38 odsek 7 Trestného zákona, podľa ktorého ustanovenia odsekov 4 až 6 sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatel'a neprimerane prísne, odvolací súd uvádza, že súd I. stupňa neukladal obžalovanému „zvýšený úhrnný trest“ len preto, že formálne aplikoval pri určovaní trestnej sadzby aj tzv. asperačnú zásadu (§ 41 odsek 2 Trestného zákona).

Účel ustanovenia § 38 odsek 7 Trestného zákona aktuálne nemožno vykladať (teleologický výklad) mimo rámca právnej úpravy, na ktorú nadväzovalo v čase jeho prijatia (historický výklad).

Z obsahu uvedeného ustanovenia je zrejmé, že jeho účelom je zamedziť prílišnej tvrdosti zákona pri ukladaní trestov s ohľadom na možnú kombináciu viacerých Trestným zákonom vo Všeobecnej časti predpokladaných kritérií sprísňovania tzv. základnej trestnej sadzby (sadzby uvedenej v Osobitnej časti Trestného zákona pre konkrétny trestný čin).

Konkrétne toto pravidlo (§ 38 odsek 7 Trestného zákona) umožňovalo súdu pri ukladaní trestu v prípade aplikácie tzv. asperačnej zásady (pri viacčinnom súbahu trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom) nesprísňovať trestnú sadzbu odňatia slobody, konkrétne jej dolnú hranicu, duplicitne s ohľadom na fakt, že v zmysle jej pôvodného znenia (dnes už neúčinného) bolo povinnosťou súdu po zvýšení hornej hranice trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu, uložiť páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej „ústavný súd“) však nálezom z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, účinným 21. decembra 2012, vyslovil, že v § 41 odsek 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s článkom 1 odsek 1 ústavy.

V dôsledku tohto rozhodnutia ústavného súdu, od jeho účinnosti, aktuálna aplikácia asperačnej zásady znamená len zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby o tretinu, pričom dolná hranica sadzby zostáva zachovaná.

V zmysle dikcie § 38 odsek 7 Trestného zákona preto už aktuálne neprichádza do úvahy záver, že v dôsledku aplikácie asperačnej zásady hrozí, že do úvahy prichádzajúci trest by mohol byť pre páchateľa neprimerane prísny, pretože samotné zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby nenúti súd ukladať trest v takto zvýšenej sadzbe, ale naopak pri posudzovaní zásad na ukládanie trestov v konkrétnom prípade mu umožňuje využiť širšiu zákonnú trestnú sadzbu (bez zmeny jej dolnej hranice), v rámci ktorej môže využiť aj asperovanú časť trestnej sadzby, ak by uloženie trestu páchateľovi aj na samotnej hornej hranici základnej trestnej sadzby, vzhľadom na okolnosti prípadu a osobné pomery páchateľa, hodnotil ako neprimerane mierne.

Aplikácia asperačnej zásady však súdu nebráni ukladať trest i na samotnej spodnej hranici (alebo v dolnej polovici) trestnej sadzby, pričom v takomto prípade aplikácia asperačnej zásady je len formálna, pretože de facto nespôsobuje páchateľovi akýkoľvek sprísňujúci účinok z pohľadu mu ukladaného trestu.

Popri tom výklad, ktorý uplatnil súd I. stupňa, vedie a aj v danom prípade sa manifestoval vo výlučne formálnej aplikácii asperačnej zásady, na základe ktorej sa nielenže neuplatnil jej sprísňujúci účinok (dolná hranica sadzby napriek jej aplikácii zostala nemenná) ale jej aplikáciou súd I. stupňa anuloval súčasne ďalšie svojou povahou sprísňujúce ustanovenie § 38 odsek 5 Trestného zákona, teda nezvýšil obžalovanému dolnú hranicu základnej trestnej sadzby o polovicu, ako dôsledok odsudzovania obžalovaného pre opakovaný zločin.

Uvedený výklad je tak paradoxný v tom zmysle, že súd I. stupňa obžalovanému priznal z pohľadu trestnej sadzby, z ktorej vychádzal (z pohľadu jeho dolnej sadzby) dokonca priaznivejšie postavenie - napriek tomu, že spáchal viacero trestných činov vo viacčinnom súbahu, z ktorých jeden je obzvlášť závažným zločinom a súčasne spáchal opätovne zločin, čo sú skutočnosti zásadne odôvodňujúce ukládanie takému páchateľovi prísnejšieho trestu (čo je vyjadrené aj zákonne v § 41 odsek 2 a § 38 odsek 5 Trestného zákona) - než v ktorom by sa obžalovaný nachádzal pokiaľ by nevytvoril dôvody pre aplikáciu asperačnej zásady (napr. ak by ho odsudzoval len pre jeden skutok, ktorý je trestným činom).

Inak vyjadrené, aplikácia asperačnej zásady z pohľadu účinkov jej uplatnenia by v konečnom dôsledku bola v prospech obžalovaného, pretože by anulovala aplikáciu § 38 odsek 5 Trestného zákona, čím by vystavila obžalovaného do priaznivejšej trestnej sadzby z pohľadu jej dolnej hranice (10 rokov) než v akej by sa nachádzal, ak by pre jej aplikáciu neexistoval zákonný dôvod (12 rokov a 6 mesiacov), ktorý účinok nepochybne nie je v súlade s účelom inštitútu asperačnej zásady (teleologický výklad) ani logickým a systematickým výkladom § 38 odsek 5, § 38 odsek 7 a § 41 odsek 2 Trestného zákona.

Namieste je preto obžalovanému ukladať trest odňatia slobody v základnej sadzbe 10 až 15 rokov odňatia slobody (§ 172 odsek 2 Trestného zákona), pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 36 písmeno l/, § 37 písmeno m/, § 38 odsek 2 Trestného zákona) upravenej pri aplikácii asperačnej zásady (§ 41 odsek 2 Trestného zákona), ktorou sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby o jednu tretinu, t.j. na 20 rokov odňatia slobody a súčasne pri aplikácii § 38 odsek 5 Trestného zákona, ktorým sa zvyšuje dolná hranica trestnej sadzby o polovicu, t.j. na 12 rokov a 6 mesiacov.

Dôvody na mimoriadne zmiernenie trestu (§ 39 odsek 1 Trestného zákona), ktorého sa obžalovaný domáhal odvolaním, odvolací súd nezistil.

Popri neefektívite preukázania spolupráce s Policajnými orgánmi (už vyššie rozvedenej) neexistujú ani ďalšie akékoľvek mimoriadne okolnosti, ani prípadu ani osobných pomerov obžalovaného, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zmiernenie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby 12 rokov a 6 mesiacov.

Napriek relatívne mladému veku (aktuálne 32 rokov) sa obžalovaný doposiaľ už v piatich prípadoch dostal do konfliktu s Trestným zákonom. V jeho kriminálnej minulosti neabsentuje ani odsúdenie pre drogovú trestnú činnosť. Predchádzajúci zločin, ktorý svojou závažnosťou zadal príčinu aplikácii § 38 odsek 5 Trestného zákona skutkovo spočíval v ozbrojenej lúpeži. Aktuálne je odsudzovaný pre 2 trestné činy, z ktorých jeden je obzvlášť závažným zločinom, navyše oba spáchané v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia..

Pokiaľ sa dovoľáva starostlivosti o jeho družku, ktorá na návrh obhajoby v rámci dokazovania k otázke trestu bola aj vypočutá, na mieste je uviesť, že invaliditu jej spôsobil sám obžalovaný, hoci nedbanlivostným konaním (prečinom ublíženia na zdraví v rámci dopravenej nehody), avšak v každom prípade jeho zavinením. Navyše v priestupkovom registri má evidovaný (okrem iných) i právoplatný postih za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil 09.12.2017 práve voči jeho družke B. X., skutkovo vyhrážkou jej zabitím.

Z predchádzajúceho života obžalovaného vyplýva, že bol riadne zamestnaný, ale dal výpoveď, na podklade čoho sa stal nezamestnaným, pričom z výpovedí viacerých svedkov vyplýva, že im dĺžil peniaze, pričom svoj dlh nesplácal, resp. ho splácal práve heroínom. Nepresvedčivo tak vyznieva jeho obrana v tom, že by predaj heroínu u neho nebolo zisťne motivované.

Z výpovedí viacerých svedkov (W., L.) tiež vyplýva, že títo prvýkrát užili heroín od obžalovaného (na margo obrany obžalovaného, že nikoho na jeho užitie nenavádzal, resp. šlo o konzumentov bez jeho pričinenia).

Rovnako nepresvedčivo vyznieva aj jeho deklarovanie snahy o liečbu jeho drogovej závislosti, ktoré je v kontraste so závermi znaleckého psychiatrického posudku, v ktorom znalec, hoci konštatujúc jeho závislosť na opiátoch, nenavrhol jeho ochranné protitoxikomanické liečenie s poukazom na už skôr obžalovaným neúspešne absolvovanú ústavnú aj ambulantnú protitoxikomanickú liečbu, konštatujúc, že obžalovaný nie je k takej liečbe vnútorne motivovaný a odmieta ju a preto by ani nemohla splniť svoj účel.

Pokiaľ sa obžalovaný dovoľáva aplikácie judikátu, majúci zrejme na mysli pod č. 44/2017 (hoci v odvolaní uvádza č. 55/2019), na podklade ktorého po tzv. vyhlásení o uznaní viny obžalovaným aj súd (obdobne ako prokurátor v konaní o dohode o vine treste) môže zmierniť trest obžalovanému pod dolnú hranicu trestnej sadzby až o tretinu, na mieste je zdôrazniť, že ide o možnosť danú súdu, ktorá však musí mať svoj podklad aj v zistených konkrétnych okolnostiach prípadu alebo osobných pomeroch obžalovaného. Nedôvodné je tak očakávanie obžalovaného, že len na podklade vyhlásenia o uznaní viny mu bude bez ďalšieho trest zmiernený pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu.

Odvolací súd preto akceptujúc odvolacie námietky prokurátora zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, obžalovanému ukladajúc v zákonnej trestnej sadzbe trest odňatia slobody na jeho dolnej hranici vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov, so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, pretože nezistil ani dôvod (ako súd I. stupňa) pre aplikáciu moderačného ustanovenia § 48 odsek 4 Trestného zákona, keď nemožno konštatovať, vzhľadom na viacnásobnú a aj závažnosťou významnú recidívu trestnej činnosti, ako aj závery znaleckého psychiatrického posudku, že by zaradenie obžalovaného do miernejšieho režimu výkonu trestu bolo odôvodniteľné jeho nízkou narušenosťou alebo závažnosťou súdenej trestnej činnosti.

Rovnako oproti napadnutému rozsudku (vo vzťahu k odsudzovaniu obžalovaného aj pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia) sprísnil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 6 rokov s ohľadom na fakt, že tento prečin sa dopustil (jazdou v zákaze takej činnosti) v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia, že skorší trest zákazu činnosti bol ukladaný v súvislosti s prečinom, ktorým inému spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, zohľadňujúc i fakt mnohosti dopravných priestupkov spáchaných v minulosti.

Výrok o treste prepadenia veci prevzal z napadnutého rozsudku ako správny, majúci svoj podklad v skutočnosti vyplývajúcej zo zabezpečených dôkazov, že mobilný telefón týmto trestom postihovaný obžalovaný použil pri spáchaní súdneho drogového trestného činu.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku súdu I. stupňa týmto rozsudkom zostávajú nezmenené, a to vrátane výroku o uložení obžalovanému ochranného dohľadu.

Na podklade vyššie uvedenej argumentácie napokon odvolací súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.